

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - I, Sanskrit (2nd Language) - Paper - 1

(रघुवंशमहाकाव्यम् , षष्ठसर्गः-दशकुमारचरितम् च)

Time 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत ।** **5x1=5**
- (१) रघुवंशस्य षष्ठसर्गे कस्याः स्वयंवरः वर्णितः ?
(२) मगधनरेशस्य नाम किम् ?
(३) इन्दुमत्या सार्धं स्थिता द्वारपालिका का ?
(४) रेवानद्याः अपरं नाम किम् ?
(५) शूरसेनाधिपतिः कः ?
- II. समीचीनमुत्तरमेकेन वाक्येन लिखत।** **5x1=5**
- (६) दशकुमारचरितं कीदृशं काव्यम् ?
(७) सोमदत्तः कस्य पुत्रः ?
(८) वने राजहंसः तपश्शिक्षां प्राप्तुं कस्य मुनेः समीपं गतवान् ?
(९) वामलोचना का ?
(१०) मणिभद्रः कः ?
- III. यथायथं योजयत ।** **10x1=10**
(खण्डः- क)	-	(खण्डः-ख)
(१) उपमा	-	सुषेणः
(२) मगधनरेशः	-	असुरराजपुत्री
(३) शूरसेनाधिपतिः	-	कार्तवीर्यवंशः
(४) कालिन्दी	-	उपमा
(५) प्रतीपः	-	परन्तपः
(६) दशकुमारचरितम्	-	राजवाहनम्
(७) पुष्पपुरी	-	मानसारस्यपुत्रः
(८) राजहंसः	-	गद्यकाव्यम्
(९) दर्पसारः	-	हस्तिनः
(१०) मातङ्गः	-	मगधः
- IV. द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।** **2x15=30**
- (१) षष्ठसर्गस्य कथासारं लिखत।
(२) राज्ञां श्रृङ्गारचेष्टाः प्रतिपादयत ।
(३) दशकुमारचरितकर्तुः देशकालादिकमधिकृत्य निबन्धं लिखत।
(४) राजहंसस्य चरित्रचित्रणं कुरुत ।
(५) कुमाराणां बाल्यजीवनं प्रतिपादयत।

- V. प्रश्नत्रयं समाधत्त। 3x10=30
- (१) दण्डिनः काव्यरचनाशैलीम् आलोचयत।
  - (२) अवन्तिसुन्दरीपरिणयं यथाकाव्यं लिखत।
  - (३) द्वितीयोच्छ्वासस्य कथां संग्रहेण लिखत।
  - (४) “उपमा कालिदसस्य” सोदाहरणं निरूपयत।
  - (५) अजस्य चरित्रं वर्णयत।
- VI. यथेच्छं वाक्यद्वयं ससन्दर्भं व्याख्यात। 2x5=10
- (१) पादेन हेमं विलिलेख पीठम् ।
  - (२) लीलारविन्दं भ्रमयाञ्चकार ।
  - (३) द्रष्टुं न स भिन्नरुचिर्हि लोकः ।
- VII. वाक्यद्वयं ससन्दर्भं व्याख्यात। 2x5=10
- (१) निजबले सति विदेहे विदेहेश्वरः ।
  - (२) सुमती लीलावती कुलशेखरमणी रमणी।
  - (३) विटनटवारनारीपरायणो दुर्विनीतः

000

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - I, History of Sanskrit Literature - Paper - 1

(संस्कृतसाहित्येतिहासः)

Time 1 ½ hrs.

Max. Mark: 50

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येनोत्तरं लिखत ।** **20x1=20**
- (१) “जेन्ड अवेस्ता” कस्याः भाषायाः नाम ?
  - (२) संहिताभागस्य व्याख्यारूपभागः कः ?
  - (३) “त्रयी” पदेन कस्य ग्रहणं भवति ?
  - (४) ऋग्वेदे कति मण्डलानि सन्ति ?
  - (५) पवमानस्य कः अर्थः ?
  - (६) यज्ञे कति ऋत्विजः भवन्ति ?
  - (७) कः वेदः गद्यमयः ?
  - (८) अथर्ववेदस्य ब्राह्मणं किम् ?
  - (९) वेदस्य षडङ्गेषु शिक्षायाः स्थानं किम् ?
  - (१०) रामायणे कः रसः ?
  - (११) महाभारते कति श्लोकाः सन्ति ?
  - (१२) विद्यावतां.....परीक्षा।
  - (१३) बृहत्कथा केन रचिता ?
  - (१४) त्रिस्कन्धात्मकं शास्त्रं किम् ?
  - (१५) .....चतुर्विंशतिसाहस्री संहितापदेनाभिधीयते।
  - (१६) मद्भयमित्युक्ते किं किं पुराणद्वयं ग्राह्यते ?
  - (१७) पिङ्गलछन्दस्सूत्रं केन रचितम् ?
  - (१८) शुकसप्ततिः केन रचिता ?
  - (१९) कथासरित्सागरस्य रचयिता कः ?
  - (२०) श्लोकसंग्रहस्य रचयिता कः ?
- II. एकमधिकृत्य बृहन्निबन्धं लिखत ।** **1x10=10**
- (१) वेदानां परिचयं सविस्तरं प्रतिपादयत।
  - (२) महाभारतस्य नामकरणसार्थक्यं प्रतिपाद्य तस्य रचनाकालं सप्रमाणम् उपस्थापयत ।
- IV. यथेच्छं द्वयोः टिप्पणीं लिखत।** **2x5=10**
- (१) व्याकरणम्
  - (२) रामायणम्
  - (३) बृहज्जातकम्
  - (४) ज्यौतिषम्
- V. यथेष्टं पञ्चानां समाधानं लिखत ।** **5x2=10**
- (१) वेदाङ्गानि कति ? तेषां नामानि कानि ?
  - (२) प्रसिद्धाः उपनिषदः कति ? तेषां नामानि कानि ?
  - (३) पुराणं पञ्चलक्षणं किम् ?
  - (४) यजुर्वेदः कति प्रकारकः ? तेषां नामानि कानि ?
  - (५) पञ्चतन्त्रस्य शाखाः काः ?
  - (६) बृहत्कथा पद्यमयी गद्यमयी वा लिखत ।
  - (७) का भूतभाषा ?
  - (८) पुराणानि कति ? तेषां नामानि कानि ?

Directorate of Distance Education
Sastri First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 1, Vyakarana

(वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी-पञ्चसन्धिप्रकरणम्, शब्दाधिकारे अजन्तान्तम्)

Time 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. समीचीनमुत्तरं चिनुत । 10x1=10

- (१) “आदिरन्त्येन सहेता”इति सूत्रेण का संज्ञा विधीयते ?
 क) प्रत्याहरसंज्ञा ख) पदसंज्ञा ग) अनुनासिकसंज्ञा
- (२) तुल्यास्य प्रयत्नं सवर्णम् इति सूत्रेण किं विधीयते ?
 क) इत्संज्ञा ख) सवर्णसंज्ञा ग) अनुनासिकसंज्ञा
- (३) धातुसंज्ञा विधायकं सूत्रम् ?
 क) आतो धातोः ख) जसि च ग) भूवादयोधातवः
- (४) आदेःपरस्य इति कीदृशं सूत्रं भवति ?
 क) संज्ञासूत्रम् ख) विधिसूत्रम् ग) परिभाषासूत्रम्
- (५) इको यणचि इति सूत्रेण किं विधीयते ?
 क) यण् ख) वृद्धिः ग) गुणः
- (६) रमेशः इत्यत्र गुणविधायकं सूत्रं किम् ?
 क) अदेङ्गुणः ख) आद्गुणः ग) वृद्धिरेचि
- (७) प्रेजते इत्यत्र पररूपविधायकं सूत्रं किम् ?
 क) अमिपूर्वः ख) एडि पररूपम् ग) ओमाडोश्च
- (८) यचिभम् इति सूत्रेण का संज्ञा विधीयते ?
 क) सर्वनामसंज्ञा ख) भसंज्ञा ग) सर्वनामस्थानसंज्ञा
- (९) रामेभ्यः इत्यत्र एत्वं केन सूत्रेण विधीयते ?
 क) बहुवचने झल्येत् ख) ओसि च ग) नामि
- (१०) अतोऽम् इति सूत्रेण कः आदेशः विधीयते ?
 क) अवादेशः ख) अमादेशः ग) यणादेशः

II. रिक्तस्थानानि पूर्यत । 10x1=10

- (१) ..... अणादिसंज्ञार्थानि।
- (२) परनित्यान्तरङ्गा.....
- (३) न पदन्तद्विर्वचन .....विधिषु।
- (४) पूर्वपरावर.....असंज्ञायाम् ।
- (५) ..... डति संख्या।
- (६) ..... बहुष्वकारो वक्तव्यः।
- (७) एरनेकाचो.....
- (८) स्वसा तिस्रश्चतस्रश्च .....
- (९) ..... नुम् पूर्वविप्रतिषेधेन।
- (१०) एकदेशविकृतम् .....

(अनुवर्तते.....)

III. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः ।

3x10=30

- (१) हलन्त्यमिति सूत्रावृत्तेः फलं लिखत।
- (२) परनित्यान्तरङ्गापवादानामउत्तरोत्तरं बलीयः इति परिभाषां सोदाहरणं व्याख्यात।
- (३) पुरस्तादपवादन्यायेनेयं वृद्धिः एङि पररूपम् इत्यस्यैव बाधिका, नतु ओमोडोश्च इत्यस्य, अस्याः पङ्क्तेः आशयं यथाग्रन्थं व्याख्यात।
- (४) न बहुव्रीहौ इति सूत्रं व्याख्यात।
- (५) न लुमता - इति निषेधस्यानित्यत्वात् पक्षे प्रियतिसृ- अस्य वाक्यस्याभिप्रायं यथाग्रन्थं व्याख्यात।

IV. चतुर्णां प्रक्रिया ससूत्रं साधनीया ।

4x5=20

- (१) सुद्ध्युपास्यः।
- (२) उत्थानम् ।
- (३) उपैधते।
- (४) रामाय ।
- (५) सर्वेषाम् ।
- (६) रमायै
- (७) ज्ञानानि

V. प्रश्नद्वयस्य समाधानं लिखत

2x15=30

- (१) कष्टाय क्रमणे इत्यादि निर्देशेन तस्याः अनित्यत्वज्ञापनात् - अस्य वाक्यस्याभिप्रायं यथाग्रन्थमाविष्कुरुत।
- (२) खयां यमाः खयः क पौ विसर्गः शर एव च।
एतेश्वासानुप्रदाना अघोशाश्च विवृण्वते।।
कण्ठमन्ये तु घोषाः स्युः संवृतानादभागिनः।
अयुग्मावर्गयमगा यणश्चाल्पासवः स्मृताः।। इति श्लोकद्वयं यथाग्रन्थं व्याख्यत।
- (३) सर्वनामगणे उभशब्दपाठस्य प्रयोजनं लिखत।
- (४) गुणनाभावौत्वनुद्भिः परत्वात्पुंसि बाध्यते।
क्लीबे नुमा च स्त्रीशब्दस्येयडिप्यवधार्यताम् ।। इति श्लोकं व्याख्यात।

000

Directorate of Distance Education
Sastri First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 2, Vyakarana
 (वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी-शब्दाधिकारे,हलन्तप्रकरणम्, स्त्रीप्रत्यय-कारकप्रकरणे)

Time 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. रिक्तस्थानानि पूर्यत ।** **10x1=10**
- (१) दिविति प्रातिपादिकस्य ..... सौ परे।
 (२) वसु .....दः
 (३) ..... तृतीयादौ
 (४) नहो हस्य .....पदान्ते च।
 (५) अन्वादेशे..... वक्तव्यः।
 (६) अजाद्युक्तिः.....
 (७) अपरिमाण.....
 (८) आकृतिग्रहणाजातिः ..... सह।
 (९) गतिबुद्धि.....स णौ।
 (१०) परिक्कयणे .....
- II. समीचीनमुत्तरं चिनुत।** **10x1=10**
- (१) दादेर्धातोर्घः इति सूत्रेण विधीयते।
 क) हस्य घः   ख) तस्य थः   ग) हस्य ढः
 (२) संप्रसारणसूत्रविधायकं सूत्रं भवति।
 क) संप्रसारणाच्च   ख) इग् यणः संप्रसारणम्   ग) होढः
 (३) प्रहण्यौदिव्यत्र णत्वविधायकं सूत्रं भवति।
 क) हन्तेः   ख) एकाजुत्तरपदे णः   ग) रषाभ्यां नो णः समानपदे
 (४) चवर्गस्य कवर्गविधायकं सूत्रं भवति।
 क) चो कुः   ख) क्किन्प्रत्ययस्य कुः   ग) हो ढः
 (५) अहन् इति सूत्रेण किं विधीयते ?
 क) कुत्वम्   ख) रुत्वम्   ग) णत्वम्
 (६) अगितश्च इति सूत्रस्योदाहरणम् ।
 क) भवति   ख) रमा ग) गार्गी
 (७) स्वाङ्गं कतिधा ?
 क) द्विधा   ख) त्रिधा   ग) पञ्चधा
 (८) कारके इति सूत्रम् ।
 क) अधिकारसूत्रम्   ख) नियमसूत्रम्   ग) विधिसूत्रम्
 (९) प्रातिपदिकार्थ - इति सूत्रे वचनशब्दस्यार्थः।
 क) कथनम्   ख) युक्तिः   ग) संख्या
 (१०) संप्रदाने का विभक्तिः ?
 क) द्वितीया   ख) चतुर्थी   ग) तृतीया

III. प्रश्नद्वयं समाधेयम् ।

2x15=30

- (१) न लोपः सुप्स्वरसंज्ञातुर्विधिषु कृति इति सूत्रं विस्तरेण व्याख्यात।
- (२) आकृतिग्रहणाजातिः लिङ्गानां च न सर्वभाक् ।
सकृदाख्यातनिग्राह्या गोत्रं च चरणैः सह।।
- (३) अधिकरणसंज्ञासहितां सप्तमीविभक्तिं प्रतिपादयत।
- (४) न लोकाव्ययानिष्ठाखलार्थतृणामिति सूत्रं व्याख्यात ।

IV. त्रयाणामुत्तरं लिखत ।

3x10=30

- (१) नुमा आम् न बाध्यते, अमा च नुम न बाध्यते व्याख्यात ।
- (२) अजादिभिः स्त्रीत्वस्य विशेषणान्नेह - पञ्चाजी, वचनस्याशयं विवृणुत।
- (३) कर्मणा यमभिप्रैति स संप्रदानम् इति सूत्रं व्याख्यात ।
- (४) अकथितं च इति सूत्रं व्याख्यात। ।
- (५) तमब्रह्मं किम् ? गङ्गायां घोषः इति वचनस्य आशयं विवृणुत।

V. चतुर्णां प्रक्रिया ससूत्रं साधनीया ।

4x5=20

- (१) राजा
- (२) अनङ्गान्
- (३) युष्माकम्
- (४) कारिका
- (५) कुरुचरी
- (६) गां दोग्धि पयः
- (७) कृष्णस्य कृतिः
- (८) गवां गोषु वा कृष्णा बहुक्षीरा

000

Directorate of Distance Education
Sastri First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 1, Phalitha Jyotisha

(मुहूर्तचिन्तामणिः (संस्कारप्रकरणात् -राज्याभिषेकप्रकरणपर्यन्तम्)

Time 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येनोत्तरयत ।** **10x1=10**
- (१) ध्रुवनक्षत्राणि कानि ?
  - (२) ज्येष्ठाद्धन्दं नाम किम् ?
  - (३) को नाम संस्कारः ?
  - (४) बाह्यवर्णराशयः के ?
  - (५) चन्द्रस्य पुत्रः कः ?
  - (६) अवर्गस्य कः वर्गः शत्रुः ?
  - (७) द्वेष्माणः कति अंशात्मकः ?
  - (८) व्ययः इति शब्दः कं भावं रचयति ?
  - (९) पूर्णतिथयः काः ?
  - (१०) विवाहानन्तरं कदा वधूप्रवेशः ?
- II. रिक्तस्थानानि पूरयत ।** **10x1=10**
- (१) शनेः विशेषदृष्टिः कुत्र .....
  - (२) अभिजिह्वक्षत्रस्य मानं .....
  - (३) सिंहराशेः अधिपः कः .....
  - (४) हेमन्तर्तौ गोधूलिलब्धं ..... भवति ।
  - (५) शुभग्रहाः .....
  - (६) केन्द्रस्थानानि .....
  - (७) राज्याभिषेकः .....अयने शुभः ।
  - (८) आश्लेषानक्षत्रस्य योनिः .....
  - (९) को नाम जामित्रदोषः .....
  - (१०) क्षत्रियराशयः के..... ।
- III. प्रश्नद्वयस्य लघुनिबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।** **2x15=30**
- (१) राज्याभिषेकमुहूर्तं निरूपयत ।
  - (२) प्रश्नवशात् विवाहयोगान् विवाहभङ्गयोगान् च लिखत ।
  - (३) द्विरागमनमुहूर्तं विशदयत ।
  - (४) उपनयनमुहूर्तं प्रतिपादयत ।

IV. त्रयाणां लघुनिबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।

3x10=30

- (१) कन्यावरणमुहूर्तं लिखत ।
- (२) ग्रहाणां मित्रामित्रत्वं निरूपयत ।
- (३) षड्वर्गानि निरूपयत ।
- (४) गण्डान्तदोषं लिखत ।
- (५) सीमन्तसंस्कारमुहूर्तं लिखत ।
- (६) दिवामूहूर्तान् रात्रिमुहूर्तान् च विशदयत ।

V. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत ।

4x5=20

- (१) वरवरणमुहूर्तः ।
- (२) नवांशः ।
- (३) विवाहार्थं योग्यमासाः ।
- (४) नाडीविचारः ।
- (५) ग्रहदृष्टिः ।
- (६) स्थिरसम्पत्तियोगः ।
- (७) होराः ।
- (८) सक्रान्तिदोषः ।

000

Directorate of Distance Education
Sastri First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 2, Phalitha Jyotisha
 (बृहज्जातकम् - १-१२ अध्यायः)

Time 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येनोत्तरयत ।** **10x1=10**
- (१) बृहज्जातकस्य कर्ता कः ?
  - (२) चन्द्रस्य शत्रुः कः ?
  - (३) त्रयः स्कन्धाः के ?
  - (४) अहोरात्रशब्देन कथं होरा भवति ?
  - (५) होरा प्रमाणं किम् ?
  - (६) मेषराशौ प्रथमनवांशाधिपतिः कः ?
  - (७) षड्वर्गाः के भवन्ति ?
  - (८) सूर्यस्य उच्चस्थानं किम् ?
  - (९) केन्द्रस्थानानि कानि ?
  - (१०) कुमारसंज्ञा कस्य ग्रहस्य ?
- II. रिक्तस्थानानि पूरयत ।** **10x1=10**
- (१) त्रिकोणस्थानानि ..... भवन्ति ।
  - (२) चन्द्रस्य उच्चराशिः ..... भवति।
  - (३) कर्कसिंहयोः स्वामी भवति ..... ।
  - (४) विषमराशौ प्रथमहोराधिपतिः ..... ।
  - (५) चन्द्रस्य पुत्रः भवति ..... ।
  - (६) शीर्षोदयराशयः ..... ।
  - (७) ग्रहाणां दृष्टिस्थानानि.....।
  - (८) ग्राहाणां नीचस्थानानि .....।
  - (९) सूर्यग्रहस्य वर्णः .....।
  - (१०) पुरुषग्रहाः..... ।
- III. प्रश्नद्वयस्य लघुनिबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।** **2x15=30**
- (१) ग्रहाणां स्वरूपं लिखत।
  - (२) ग्रहाणां मित्रामित्रविचारं प्रदर्शयत ।
  - (३) राजयोगान् संक्षेपेन लिखत ।
  - (४) राशीनां स्वरूपं लिखत ।

IV. त्रयाणां लघुनिबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।

3x10=30

- (१) द्वेक्काणसाधनं लिखत।
- (२) ग्रहाणां उच्चनीचस्थानानि लिखत ।
- (३) ग्रहाणां आत्मादिराजादि च संज्ञाः लेखनीयाः ।
- (४) सूर्याष्टकवर्गं लिखत।
- (५) पञ्चराजयोगान् लिखत ।
- (६) ग्रहाणां प्राकृतिकस्वरूपं लिखत ।

V. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत ।

4x5=20

- (१) राशीनां चरादिसंज्ञाः लेखनीयाः ।
- (२) नवांशानयनम् ।
- (३) मङ्गलपद्यं व्याख्यात ।
- (४) तन्वादिद्वादशभावानां नामानि लिखत।
- (५) ग्रहाणां राजत्वादि संज्ञा ।
- (६) ग्रहाणां विशेषदृष्टिविचारं लिखत ।
- (७) किं नाम बालारिष्टम् ।
- (८) सूर्यग्रहदशाफलं लिखत ।

000

Directorate of Distance Education
Sastri First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 2nd/3rd Electives - Paper - 1, Archakatva Pourohitya
 (आश्रमधर्मः, पञ्चाङ्गपरिचयः वेदवेदाङ्गपरिचयश्च)

Time 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन उत्तरयत ।** **15x1=15**
- (१) कानि पञ्चाङ्गानि ?
  - (२) वसुदेवताकनक्षत्रम् किम् ।
  - (३) दीपावली किं कर्म ?
  - (४) रिक्ततिथयः काः ?
  - (५) ऋग्वेदे ब्राह्मणं किम् ?
  - (६) हस्तानक्षत्रस्य देवता का ?
  - (७) गुरुपरंपराः काः ?
  - (८) रविदशा नक्षत्राणि कानि ?
  - (९) अधमोत्तमकालाङ्गानि कति ?
  - (१०) नवधा उपचारः कः ? निर्दिशत।
  - (११) चक्षुः किं शास्त्रं सूचयति ?
  - (१२) विषुसङ्क्रमणानि कानि ?
  - (१३) गान्धर्व विवाहस्य उदाहरणं किम् ।
  - (१४) कति करणानि ?
  - (१५) पञ्चमहायज्ञाः के ? ?
- II. रिक्तस्थानानि पूरयत ।** **5x1=5**
- (१) यमदेवताक नक्षत्रम् ..... ।
  - (२) जयतिथयः..... त्रयोदशी ।
  - (३) .....श्रीत्रमुच्यते।
  - (४) राम ..... वेदः ।
  - (५) उत्तर ..... भाद्र ।
- III. प्रश्न द्वयं समाधत्त ।** **2x15=30**
- (१) वेदवेदाङ्गानि स्पष्टयत।
  - (२) दीपावली -सङ्क्रमण निर्णयं विशदयत ।
  - (३) अष्टविधविवाहान् निरूपयत ।
  - (४) रामायणमधिकृत्य लिखत ।
- IV. प्रश्नत्रयं समाधत्त ।** **3x10=30**
- (१) तिथिप्रकरणम् ।
  - (२) पञ्चमहायज्ञाः।
  - (३) संहिता- ब्राह्मणानि।
  - (४) ताराबलम् ।
  - (५) गणपतिपूजा।
- V. चतुर्णां लघुविवरणं दत्त ।** **4x5=20**
- (१) गृहस्थ धर्माः
  - (२) सिंह-दग्धतिथयः
  - (३) नैमित्तिककर्माणि
  - (४) ब्रह्मचर्य धर्माः
  - (५) तिथेश्च श्लोकं - विवृणुत। (६) भागवतम्

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 2nd/3rd Electives - Paper - 1, History
 (Indian History & Culture upto 1100 A.D.)

Time 3 hrs.**Max. Mark: 100****(Write answers in Answer booklet only)**

- I. Answer any Two essay type questions of the following** **2x15=30**
- (1) Write an essay on Indus valley civilization ?
  - (2) What are the principles and Philosophy of Buddhism ?
  - (3) Write an essay on Golden Age of Guptas ?
  - (4) Write an essay on Sangam Age ?
- II. Answer any Three brief questions of the following** **3x10=30**
- (1) Explain the literary sources of Ancient Indian History ?
  - (2) Write about Sangam ?
  - (3) Estimate Harshavardhana ?
  - (4) What are the results of Macedonian invasions ?
  - (5) Social and religious conditions of Pallavas ?
- III. Answer any Four short type questions of the following** **4x5=20**
- (1) Rigveda
  - (2) Bhagavatism
  - (3) Tripitikas
  - (4) Ardhasastra
  - (5) Hieun Tsang
  - (6) Raja Raja I
- IV. Answer the following questions in one word or a sentence each** **15x1=15**
- (1) Who wrote Rajatharangini ?
  - (2) How many seals were discovered in Indus sites ?
  - (3) How many Mandalams are there in Rigveda ?
  - (4) How many Ashramadharmas are there? Mention them.
  - (5) Who is the founder of Bhuddhism ?
  - (6) Who is the founder of Jainism ?
  - (7) Who is the important God of Bhagavatism ?
  - (8) Who is the founder of Mauryan Dynasty?
  - (9) Who wrote Meghasandesham ?
  - (10) What is the book written by Hieun-Tsang?
  - (11) Who wrote Gadhasaptasati ?
  - (12) What is the Capital city of Pallavas ?
  - (13) Who is the founder of Satavahana Dynasity?
  - (14) Who is Alexander ?
  - (15) What is Sangha?
- V. Match the following** **5x1=5**
A- Group	B- Group
(1) Rigveda	(a) Lord Krishna
(2) Aryans	(b) Nalanda University
(3) Ashoka	(c) 1028 hymns
(4) Hieun-Tsang	(d) Mauryans
(5) Bagavatism	(e) Vedic culture

Roll No

Code No: 9181109

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - I - Paper - 1, Environmental Studies
(Art and Architecture of India)

Time 1 ½ hrs

Max. Mark:50

(Write answers in Answer booklet only)

I. Answer any any Four Questions:

4x5=20

- (1) Describe the multidisciplinary nature of environmental Studies.
- (2) Write about renewable and non renewable energy resources.
- (3) Define ecosystem? Explain the different components in forest ecosystem.
- (4) Explain the impact of soil pollution on agriculture.
- (5) Write a note on threats to biodiversity.
- (6) How acid rains effects on the aquatic environment.
- (7) Describe the different types of natural disasters.

II. Answer any Three Questions:

3x10=30

- (1) Write an essay on use and over utilization of surface and ground water.
- (2) Explain the various types of ecological pyramids with suitable diagrams.
- (3) Describe the causes, effects and control measures of air pollution. Write a note on role of an individual in controlling environmental pollution.
- (4) Explain the concept of biodiversity. What are the reasons for threats to biodiversity in global and national level?
- (5) What is meant by Ozone layer depletion? Explain the methods to prevent Ozone layer depletion.
- (6) What are "Human Rights"? Write an essay on the relation between Human rights and Environment.

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 2nd/3rd Electives - Paper - 2, Computer Applications
(Introduction to DBMS & FoxPro Programming)

Time 3 hrs.**Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

- I. Answer any Two questions** **2x15=30**
- (1) Explain various levels of DBMS with neat architecture.
  - (2) Explain E-R diagram with various notations.
  - (3) Explain First and Second Normal Forms with examples.
  - (4) Explain SORTING and INDEXING in FoxPro.
- II. Answer any Three questions** **3x10=30**
- (1) Explain characteristics of DBMS.
  - (2) Explain any two data models.
  - (3) Explain aggregate functions with examples.
  - (4) Explain DDL commands with examples.
  - (5) Explain DO CASE - ENDCASE statement with example.
- III. Answer any Four questions** **4x5=20**
- (1) Write any two DML commands with examples.
  - (2) Discuss about 3rd Normal Form.
  - (3) Explain Modify Command in FoxPro.
  - (4) Explain IF-ELSE statement with example.
  - (5) Explain any 4 mathematical functions in FoxPro.
  - (6) Discuss about Network Data Model.
- IV. Answer All questions** **10x2=20**
- (1) Define database
  - (2) Define data model
  - (3) List any three data models
  - (4) What is DBA?
  - (5) What is physical data independence?
  - (6) List any two DDL commands
  - (7) List any two DML commands
  - (8) What is structure of SELECT statement in SQL?
  - (9) Define derived attribute
  - (10) What is E-R data model?

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - I, Paper - 1, English 1st Language

Time 3 hrs.

Max. Mark: 80

(Write answers in Answer booklet only)

- I. Fill in the Blanks with appropriate forms of the verb.** **5x1=5**
1. They..... (live) in Kolkatta since 2001.
  2. She..... (wash) clothes for an hour.
  3. The president of India ..... (Visit) Tirumala tomorrow.
  4. The train .....(leave) the platform. before I reached the station.
  5. Yesterday, We..... (meet) in the hospital
- II. Fill in Blanks with 'a' 'an' or 'the'.** **5x1=5**
1. Iron is ..... useful metal.
  2. My father is ..... honourable man.
  3. Madhavi is ..... attractive girl.
  4. We read .....Koran daily.
  5. ....French defeated the German.
- III. Fill in the blanks with suitable Preposition.** **5x1=5**
1. An uncle .....mine hailed me from the door.
  2. Could you meet me.....2:30.
  3. Padmaja is killed .....her husband.
  4. He fell ..... the bus.
  5. Madhavi is praised..... her beauty.
- IV. Choose the appropriate Modal from the choice given in blanks.** **5x1=5**
1. I.....walk longer if I tried harder.
 a) Can   b) Could   c) May   d) ought
  2. .... I speak to the Manager.
 a) Could   b) Can   c) ought   d) Might
  3. .... I park the car in your compound.
 a) May   b) will   c) Ought   d) Could
  4. You..... spend the money with a little care.
 a) Might   b) Can   c) Could   d) Ought
  5. You..... look after your old parents.
 a) Might   b) May   c) Must   d) Can

V. Answer any Two of the following questions. 2x15=30

1. Why would Nnaemaka's father be unhappy if the son wrote to him about the engagement?
Why would it be worse in Nene's case?
2. Justify the title "A Service of Love".
3. Describe briefly how Sher Singh carried his brother from the village to the hospital.
4. Why was Mr. Mc Master sure the visitors would never come back?

VI. Answer any two of the following questions. 2x10=20

1. Narrate briefly Guddava's Story about the sun and the moon.
2. What picture of Arun do we get from the story 'The Thief'?
3. Sketch the character of Schatz.
4. Is a man who can read and write 'educated'? What aspect of education is 'Maugham' laughing at?

VII. Given below are some Passages. Transform the passage as instructed without changing the tense and meaning of the sentences. Answer any two passages. 2x5=10

1. Given below the passage from the gold frame.

He brought the old wooden box. In which he had kept all the photographs unclaimed over the years. As he rummaged in it, panicky cockroaches and spiders scurried helter-Skelter all over the floor. Unmindful of them date anxiously searched for the brownish photograph of the old men's vintage. Soon there was a pile before him; he was surprised he could pick up so many which qualified to take the old man's place. . But he had to reject a lot of them.

(Change this from IIIrd person narrative to the Ist person narrative)

2. The passage given below is The Thief.

It was quite pleasant working for Arun. I made the tea in the morning and later went out shopping. I would take my time crying the days supplies and made a profit of about twenty five paise a day. I would tell Arun that rice was fifty six paise a pound (it generally was) , but I would get it at fifty paise a pound. I think he knew I made a little this way, but he didn't mind, he was not giving me a regular wage.

(Change this from Ist person narrative to IIIrd person narrative)

3. Given Passage is from "The Men who liked Disckens"

One day, running his thumb through the pages of Bleak House that remained to be read, Henty said, 'we still have a lot to get through. I hope I shall be able to finish it before I go'. 'Oh, yes', said Mr. Mc Master. 'Do not disturb yourself about that. You will have time to finish it, My friend'. The evening at supper,'Henty said, 'You know, Mr Mc Master, the time has come when I must be thinking about getting back to civilisation. I already imposed myself on your hospitality for too long.

(Change this from Ist person narrative to IIIrd person narrative)

4. Given Passage is from 'Verger'

I went into service when I was twelve, Sir. The cook in the first place tried to me once , but I didn't seem to have the knack for it, and then what with one thing and another I never seemed to have the time. I've never really found the want of it. I think a lot of these young fellows waste a rare lot of time ready when they might be doing something useful.

(Change this from Ist person narrative to IIIrd person narrative)

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 2nd & 3rd - Electives, - Paper - 1, English Literature

Time 3 hrs.**Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. Answer the following questions in one word / sentence each 10x1=10

- (1) Where did Nancy go ?
- (2) What did the member of the board decide about Oliver's future?
- (3) Which old story was the doctor referring to ?
- (4) What did the respectable old gentleman with the toasting fork look like?
- (5) Is the Dodger an example of Liberal Humanism ?
- (6) What does Oliver's Mother do just before she dies ?
- (7) Who takes care of Oliver after his mother dies?
- (8) What is Oliver's job at the regular work house?
- (9) What is Mr. Gamefield's occupation?
- (10) How old is Oliver when he is taken to the regular work house ?

II. Answer the following questions in one word/sentence each 10x1=10

- (1) In which form the story is narrated?
- (2) Who is the Protagonist of the novel?
- (3) Why did Jayaramachar arrested?
- (4) What is the occupation of Bade khan ?
- (5) With whom Moorthy lived after his mother's death ?
- (6) Why did Rachanna and family thrown out from the estate?
- (7) How are Britishers called in the novel ?
- (8) In which village people of Kantapura settled at the end?
- (9) Who is the presiding deity of Kanthapura ?
- (10) Which month is described as the month of lights in the novel?

III. Annotate Four of the following passages taking atleast Two each from each section 4x5=20

- (A) (1) Why does Rose love Oliver in Charles Dickens' novel Oliver Twist?
 (2) Who does Fagin think Nancy wants to meet on Sunday Night in Oliver Twist?
 (3) What happen to Mr. Bumble.
- (B) (1) Describe the village Kanthapura.
 (2) What is the symbolic importance of the village Kanthapura.
 (3) Write a note on Moorthy.

IV. Answer any Three of the following in not less than 150 words each selecting at least one from each group

3x10=30

- (A) (1) Why isn't Fagin able to corrupt Oliver?
(2) Describe the attempt at house breaking and its consequences.
- (B) (1) Sketch the character of Badi Khan.
(2) Explain the employment of caste system in the novel?

V. Answer the following in not less than 250 words each

2x15=30

- (a) How does Dickens show the social injustices of Victorian England in the Oliver Twist.

OR

Write the critical analysis of the novel the "Oliver Twist".

- (b) Write the employment of Gandhism in the novel Kathapura.

OR

Do Moorthy's views change over the course of the novel? How is he different at the end, after his imprisonment, from when he is first introduced?

ooo

Directorate of Distance Education
Sastri First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 1, Sahitya
 (प्रतापरुद्धीयम्)

Time 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत ।** **20x1=20**
- (१) प्रतापरुद्धीयस्य मङ्गलश्लोके कस्याः स्तुतिः वर्तते ?
  - (२) महाभाग्यं नाम किम् ?
  - (३) प्रतापरुद्धदेवः कीदृशः नायकः ?
  - (४) धीरललितनायकस्य लक्षणं किम् ?
  - (५) शृङ्गारनायिकाः कतिविधाः ?
  - (६) प्रतापरुद्धीये कति प्रकरणानि सन्ति ?
  - (७) किं नाम काव्यम् ?
  - (८) कति शब्दवृत्तयः ?
  - (९) कति रीतयः ?
  - (१०) का लक्षणा ?
  - (११) द्वाक्षापाकस्य लक्षणं किम् ?
  - (१२) चित्रकाव्यं कति विधम् ?
  - (१३) किं नाम गद्यम् ?
  - (१४) चम्पूलक्षणं किम् ?
  - (१५) नारिकेलपाकः कः ?
  - (१६) को नाम अपकर्षः ?
  - (१७) शोणितशब्दप्रयोगे कः दोषः ?
  - (१८) माधुर्यगुणस्य किं लक्षणम् ?
  - (१९) अर्थदोषाः कति ?
  - (२०) को नाम अविमृष्टविधेयांशः ?
- II. द्वयोः सविस्तरम् उत्तरं लिखत ।** **2x15=30**
- (१) नायकभेदान् विशदयत सोदाहरणम्
  - (२) गुणान् सोदाहरणं निरूपयत।
  - (३) लक्षणायाः भेदान् विवेचयत ।
  - (४) वाक्यदोषान् विलिख्य, दोषत्रयं स्पष्टयत।
- III. त्रयाणाम् उत्तरं लिखत ।** **3x10=30**
- (१) चित्रालङ्कारं सोदाहरणं विवेचयत ।
  - (२) माधुर्य-ओजोगुणयोः भेदान् स्पष्टयत ।
  - (३) कौशिक्यादि वृत्तयः काः ? निरूपयत ।
  - (४) शृङ्गारनायिकाः काः ? सोदाहरणं स्पष्टयत।
  - (५) नायकगुणाः के ? विवेचयत।
- IV. चतुर्णां टिप्पणीः आरचयत ।** **4x5=20**
- (१) महाभाग्यम् ।
  - (२) विद्यानाथः ।
  - (३) धीरललितः ।
  - (४) गुणीभूतव्यङ्ग्यम् ।
  - (५) रीतिः।
  - (६) अपुष्टार्थदोषः ।

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 2/1, Sahitya
 (शिशुपालवधम् - भारतचम्पूः)

Time 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत ।** **20x1=20**
- (१) शिशुपालवधस्य मङ्गलपद्यं कीदृशम् ?
  - (२) शिशुपालवधे कति सर्गाः सन्ति ?
  - (३) हविर्भुजः कः ?
  - (४) विहङ्गराजः कः ?
  - (५) आदिपुरुषः कः ?
  - (६) फणी कः ?
  - (७) अतीन्द्रियज्ञाननिधिः कः ?
  - (८) कौशिकः कः ?
  - (९) शिशुपालस्य मातुः नाम किम् ?
  - (१०) वंशस्थछन्दसः लक्षणं किम् ?
  - (११) “चम्पूभारतम्” इत्यस्य कर्ता कः ?
  - (१२) चम्पूकाव्यं नाम किम् ?
  - (१३) पाण्डोः माता का ?
  - (१४) “पुण्डरीकः” इति शब्दस्य अर्थद्वयं किम् ।
  - (१५) मनुष्यः कदा पूर्णतां प्राप्नोति ?
  - (१६) वायुसुतः कः ?
  - (१७) क्षीणिपतिः कः ?
  - (१८) मातारिश्वा शब्दस्य कोऽर्थः ?
  - (१९) पञ्चाग्निव्रते प्रप्रथमं कस्य दर्शनं क्रियते ?
  - (२०) कुन्ती कस्य सेवायां नियुक्ता आसीत् ?
- II. द्वयोः प्रबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत ।** **2x15=30**
- (१) शिशुपालवधस्य प्रथमाङ्कस्य कथासारं लिखत।
  - (२) “माघे सन्ति त्रयो गुणाः” प्रतिपादयत।
  - (३) पाण्डोः मृगयावर्णनं लिखत।
  - (४) चम्पूभारतस्य प्रथमस्तबकस्य कथासारं लिखत ।
- III. यथेच्छं द्वयः उत्तरं लिखत ।** **2x10=20**
- (१) रावणस्य चरित्रं लिखत।
  - (२) नारदं प्रति श्रीकृष्णस्य आतिथ्यं वर्णयत ।
  - (३) अनन्तभट्टस्य परिचयं लिखत ।
  - (४) पाण्डवानां बाल्यं वर्णयत ।

IV. श्लोकमेकं व्याख्याय तस्य वैशिष्ट्यमुपपादयत ।

1x10=10

- (१) स काञ्चने यत्र मुनेरनुज्ञया
नवाम्बुदश्यामवपुर्न्यविक्षत ।
जिगाय जम्बुजनितश्रियः श्रियं
सुमेरुशृङ्गस्य तदा तदासनम् ॥
- (२) परिपालयतोऽपि मे महीं परिपूर्तिर्न तनूजदुर्गतिः।
प्रजया हि मनुष्य इत्यसौ प्रथते हि श्रुतिवर्णपद्धतिः

V. वाक्यद्वयं सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

4x5=20

- (१) नारदः श्रीकृष्णं कथं स्तौति ?
- (२) धराधरेन्द्रं व्रततीततीरिव।
- (३) सदोपयोगेऽपि गुरुस्त्वमक्षयो निधिः श्रुतीनां घनसम्पदामिव ।
- (४) तन्त्रीस्वनस्य समितौ तरुणीस्वनस्य जानाति यत्र चतुरोऽपि न तारतम्यम् ।
- (५) तथा तथावर्धत तापसान्तिके महाविकासा मम भक्तिवल्लरी।
- (६) मुनिसुतैरविशेषजुषो वने मुहुरमी नवशैशवकेलिषु।
मलिनतामनयन्त कलेवरं मदकलाः कलभा इति धूलिभिः॥

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 2nd & 3rd - Electives, - Paper - 1, Yoga & Meditation
(Introduction to Yoga)

Time 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. Multiple choice questions : 10x1=10

- (1) Yoga is the Union of
(a) Body and Soul (b) Mind and Soul (c) Body and Mind (d) Brain and Spirit
- (2) What is the other name of Patanjali yoga ?
(a) Karma yoga (b) Jnana yoga (c) Hatha yoga (d) Raja yoga
- (3) Kumbhaka belongs to
(a) Asana (b) Pranayama (c) Mudra (d) Bandha
- (4) Yama, Niyama are also called as ?
(a) Mantra yoga (b) Laya yoga (c) Jnana yoga (d) Maha vratas
- (5) Who presented Yogadarshana
(a) Kapila (b) Swathma Rama (c) Patanjali (d) Maschendranath
- (6) Which one of them is not from Astanga yoga
(a) Yama (b) Asana (c) Mudra (d) Dhyana
- (7) Main purpose of Yoga is
(a) Longivity (b) Libaration (c) Concentration (d) Breathing
- (8) How many Kriyas are there
(a) 10 (b) 9 (c) 8 (d) 6
- (9) What is mean by Asana ?
(a) Less weight (b) Posture (c) Seal of energy (d) Lock
- (10) What is the pupose of Kriyas?
(a) Purification (b) Strength (c) Growth (d) Energy

II. One word Answer 5x1=5

- (1) What is Yoga ?
- (2) Yoga Misconcepts
- (3) Write any three Yogic texts
- (4) What are the three bandhas
- (5) What are the three important Nadis

III. Match the following 5x1=5

(1) Yama	(a) Jnana yoga
(2) Bandha	(b) Tapas
(3) Bhagavat Gita	(c) Vajroli
(4) Mudra	(d) Jalandhara
(5) Niyama	(e) Aparigraha

IV. Answer any Four of the following

4x5=20

- (1) Explain 'Nishkamakarma' according to Bhagavat Gita.
- (2) Write about three bandhas.
- (3) Explain about samadhi.
- (4) What are the antharayas-Explain?
- (5) Write about Ashta Kumbhakas ?

V. Answer any Three of the following

3x10=30

- (1) Explain the concept of God (0) Iswara in Yogadarshana?
- (2) Define Yoga-meaning, Concepts aims and Objects.
- (3) What is the Importance of Kriyas? Explain briefly about 'Shat Kriyas'
- (4) What are the Kleshas ? Explain in brief ?

VI. Answer any Two of the following

2x15=30

- (1) Describe Ashtanga yoga ?
- (2) Write about the Historical development of Yoga.
- (3) Write an essay on Yogic Education and Physical Education.
- (4) Write an essay on the essence of 'Sankhya Yoga' according to Bhavat Gita.

000

Directorate of Distance Education
Sastri First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 1, Advaita Vedanta
 (ईशावास्योपनिषत्, केनोपनिषत् कठोपनिषत् च)

Time 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत ।** **20x1=20**
- (१) शतं समाः कथं जिजीविषेत् ?
  - (२) मातरिश्वा नाम कः ?
  - (३) आत्मा केषां दूरे केषामन्तिके ?
  - (४) शोकमोहौ कस्याः कार्यौ ?
  - (५) स पर्यगात् इति मन्त्रे अकायशब्दार्थः कः ?
  - (६) हिरण्यगर्भोपासनेन किं फलं भवति ?
  - (७) हिरण्मयेन पात्रेण कस्य मुखम् अपिहितम् ?
  - (८) अविज्ञातं विजानतां विज्ञातमविजानताम् किम् ?
  - (९) इह चेदवदीत् अथ किमस्ति न चेत् का भवति ?
  - (१०) ब्रह्मणः विजये देवाः किमैक्षन्त ?
  - (११) इन्द्रः अन्यान् देवान् अपेक्ष्य अतितराम् इति कुतः उक्तः ?
  - (१२) ब्राह्म्याः उपनिषदः का प्रतिष्ठा ?
  - (१३) ब्रह्मविद्यां प्राप्तस्य किं फलं भवति ?
  - (१४) मर्त्यः किमिव पच्यते किमिव अजायते ?
  - (१५) नचिकेतसः द्वितीयः वरः कः ?
  - (१६) धीरः किं वृणीते मन्दः किं वृणीते ?
  - (१७) आत्मा केन कया केन च न लभ्यः ?
  - (१८) शरीररथस्य हयाः के ? सारथिः कः ?
  - (१९) सर्वेषु भूतेषु गूढः आत्मा कया दृश्यते ?
  - (२०) सर्वाणि इन्द्रियाणि कुत्र नियच्छेत् ?
- II. द्वयोः सविस्तरम् उत्तरं लिखत ।** **2x15=30**
- (१) स पर्यगात् इत्यादि मन्त्रे पदार्थान् विवृणुत ।
  - (२) अन्यदेव तत् विदितात् इत्यादि मन्त्रं व्याख्यात ।
  - (३) यमेन उक्तं श्रेयः प्रेयः च निरूपयत ।
  - (४) विष्णोः परमं पदं कथं प्राप्तव्यमिति ब्रूत ।
- III. त्रयाणां उत्तरं लिखत ।** **3x10=30**
- (१) तदेजति इत्यादि मन्त्रं अवतार्य व्याख्यात ।
  - (२) हिरण्मयेन पात्रेणेत्यादि मन्त्रं यथाभाष्यं व्याख्यात ।
  - (३) यन्मनसा न मनुते इत्यादि मन्त्रं व्याख्यात ।
  - (४) यस्यामतं तस्य मतं इत्यादि मन्त्रं व्याख्यात ।
  - (५) न जायते म्रियते इत्यादि मन्त्रं व्याख्यात ।
  - (६) एष सर्वेषु भूतेषु इत्यादि मन्त्रं व्याख्यात ।
- IV. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत ।** **4x5=20**
- (१) अग्नि प्रार्थना
  - (२) प्रतिबोधविदितम्
  - (३) उमायाः इन्द्रं प्रति उपेक्षः
  - (४) नचिकेतसः वरत्रयम्
  - (५) श्रवणायापि बहुभिः अलभ्यः आत्मा
  - (६) प्रणवः- ओङ्कारः

Directorate of Distance Education
Sastri First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 2, Advaita Vedanta
 (ऐतरेयोपनिषत् पञ्चदशी-१-२ प्रकरणे च)

Time 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत ।** **20x1=20**
- (१) ऐतरेयोपनिषत् कस्मिन् वेदे अस्ति ?
  - (२) कया द्वारा ईश्वरः शरीरं प्राविशत् ?
  - (३) जरायुजानि शरीराणि कानि ?
  - (४) हृदयात् किं जातं ? का तस्य देवता ?
  - (५) अग्निः वाग्भूत्वा किं प्राविशत् ?
  - (६) सृष्टाः देवताः कुत्र प्रापतन् ?
  - (७) मनुष्यादेः कति जन्मानि उक्तानि ?
  - (८) गर्भे एव ज्ञानमाप्तवान् ऋषिः कः ?
  - (९) गर्भिणी कुतः भावयितव्या भवति ?
  - (१०) ऐतरेयोपनिषदि उपदिष्टं महावाक्यं किं ?
  - (११) श्रवणं नाम किं ?
  - (१२) सूक्ष्मशरीरस्य अन्यन्नाम किं ?
  - (१३) अन्नप्राणमनोबुद्धि-आनन्दाः पञ्च कोशाः, तैः कः आवृतः ?
  - (१४) पञ्चीकृतभूतेभ्यः उत्पन्नः देहः कः ?
  - (१५) तत्त्वविवेकः नाम किं ? शब्दार्थं लिखत ?
  - (१६) पञ्चदश्यां द्वितीयं प्रकरणं किं ?
  - (१७) किं नाम मननम् ?
  - (१८) या शक्तिः कल्पयोद्भव्योम इत्यत्र शक्तिः का ?
  - (१९) बुद्धेः लक्षणं किं ?
  - (२०) जीवो नाम कः ?
- II. द्वयोः सविस्तरम् उत्तरं लिखत ।** **2x15=30**
- (१) ऐतरेयोपनिषत् अकर्मसम्बन्धिकेवलात्मविज्ञानपरा इति यथाग्रन्थं उपपादयत ।
  - (२) ऐतरेयोपनिषदि वर्तमानानां सृष्टिवाक्यानां संग्रहेण अर्थं निरूपयत ।
  - (३) पञ्चकोशानां स्वरूपमुपवर्णय, युक्त्या तेभ्यो विवेचयत आत्मस्वरूपम् ।
  - (४) आत्मनः सच्चिदानन्द स्वरूपत्वं प्रतिपादयत ।
- III. त्रयाणां उत्तरं लिखत ।** **3x10=30**
- (१) स एतमेव सीमानं विदार्य ..... इत्यारभ्य श्रुतिव्याख्यानं कुरुत ।
  - (२) ऐतरेयोपनिषद्: विलक्षणात्मत्रयपरत्वं निराकृत्य अद्वितीयात्मपरत्वं व्यवस्थापत ।
  - (३) कोऽयमात्मेति वयमुपास्महे इत्यारभ्य कृतं विचारं उपपादयत ।
  - (४) को नाम प्रतिबन्धः ग्रन्थरीत्या निरूपयत ।
  - (५) पञ्चीकरणं यथाभाष्यं व्याख्यात ।
  - (६) पञ्चदश्याः मङ्गलपद्यं व्याख्यात ।
- IV. चतुर्णां लघुटिप्पणीः कुरुत ।** **4x5=20**
(१) पुरुषस्य जन्मत्रयम्	(२) वामदेवस्य मुक्तिः	(३) प्रज्ञानं ब्रह्म
(४) निर्विकल्पकसमाधिः	(५) पञ्चभूतविवेकः	(६) अविद्या माया च

Directorate of Distance Education
Sastri/BA First Year Annual Examination May/June 2018
Part – II, 2nd/3rd Electives – Paper 1 – Computer Applications
(Introduction and Computers and OOP with Visual Basic)

Time: 3 hrs]

[Max. Marks: 100

(Write Answers in Answer booklet only)

- I. Answer any TWO Questions: 2x15=30**
1. Discuss about block diagram of computer with various units.
  2. Explain any three storage devices.
  3. Discuss about any five controls from tool box in visual basic with examples.
  4. Explain characteristics of OOP.
- II. Answer any THREE Questions: 3x10=30**
1. Explain I/O devices.
  2. Discuss about features of Windows 2000.
  3. Explain if-else statement in Visual Basic with example.
  4. Explain My Computer, Recycle Bin in Windows 2000.
  5. Explain any 3 controls from tools box in Visual Basic.
- III. Answer any FOUR Questions: 4x5=20**
1. Explain various types of computers.
  2. Discuss about encapsulation and inheritance.
  3. Explain do-while statement with example.
  4. Explain list box with example
  5. Explain check box and option button with example.
  6. Discuss about main memory and secondary memory
- IV. Answer ALL Questions: 10x2=20**
1. Define computer.	2. Define memory.
3. List any two input device.	4. List any two output devices.
5. List any two storage devices.	6. What is ALU?
7. List various types of computers.	8. What is operating system?
9. Define folder.	10. What is polymorphism.

Directorate of Distance Education
Sastri First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 1, Dvaita Vedanta
 (प्रमाणपद्धति: म.भा.ता.नि. प्रथमाध्यायः)

Time 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत ।** **20x1=20**
- (१) प्रकरणं नाम किम् ?
  - (२) प्रमाणपद्धतौ कति परिच्छेदाः सन्ति ?
  - (३) किं नाम लक्षणम् ?
  - (४) प्रमाणसामान्यलक्षणं किम् ?
  - (५) कः प्रमाता उच्यते ?
  - (६) संशयो नाम कः ?
  - (७) अयथार्थज्ञानमेव नास्तीति के वदन्ति ?
  - (८) अनध्यवसायस्य स्वरूपं किम् ?
  - (९) विपर्ययस्य लक्षणं किम् ?
  - (१०) मीमांसकाभिमतप्रमाणलक्षणं किम् ?
  - (११) परमात् परतमः कः ?
  - (१२) किमर्थं भगवतः सृज्यसृष्टौ ईक्षा बभूव ?
  - (१३) भगवान् स्वीयजठरे कीदृशान् मनुजान् ऐक्षत् ?
  - (१४) निजमुक्तिप्रदाता कः ?
  - (१५) रमायाः द्वितीयं रूपं किम् ?
  - (१६) भगवतः करपादादयः किं रूपाः ?
  - (१७) मोहं कः सृजति ?
  - (१८) पुराणानि कतिविधानि ?
  - (१९) संहारकारणं भगवद्रूपं किम् ?
  - (२०) महाभारततात्पर्यनिर्णयस्य प्रथमाध्याये किं निरूपितम् ?
- II. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।** **2x15=30**
- (१) लक्षणलक्षणम् किं ? लक्षणज्ञानस्य प्रयोजनं किम् ? सदृष्टान्तं लिखत ।
  - (२) भगवतः सृष्टिप्रक्रियां निरूपयत ।
  - (३) परमतविमर्शनपूर्वकं संशयकारणं निरूपयत ।
  - (४) महाभारततात्पर्यनिर्णयानुसारं तारतम्यं निरूपयत ।
- III. यथेच्छं त्रयाणामुत्तरं लिखत ।** **3x10=30**
- (१) उत्तममध्यमाधमजीवानां स्वरूपं लिखत ।
  - (२) प्रमाणलक्षणम् निरूपयत ।
  - (३) भगवतः रूपाणि वर्णयत ।
  - (४) मोहकशास्त्राणि निरूपयत ।
  - (५) अनुप्रमाणलक्षणं निरूपयत ।
  - (६) नैयायिकाभिमतषड्विधसन्निकर्षं निराकुरुत ।
- IV. चतुर्णां टिप्पणीं लिखत ।** **4x5=20**
(१) महाभारततात्पर्यनिर्णयः	(२) मोक्षः
(३) भगवतः गुणपूर्णत्वं	(४) स्मृतेः प्रमाण्यम् साधयत
(५) केवलज्ञानं	(६) प्राकृतेन्द्रियाणि

Directorate of Distance Education
Sastri First Year Annual Examination May/June, 2018
Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 2, Dvaita Vedanta
 (तत्त्वसंख्यानम् तथा म.ता.नि. द्वितीयाध्यायः)

Time 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत ।** **20x1=20**
- (१) तत्त्वं कति विधम् ?
  - (२) अभावः कति विधः ?
  - (३) मुक्ताः कति विधाः ?
  - (४) अचेतनं कति विधम् ?
  - (५) मुमुक्षुणा परमात्मा कथमवगन्तव्यः ?
  - (६) भगवानाचार्यः किमर्थं तत्त्वसंख्यानप्रकरणमारभते ?
  - (७) किं नाम तत्त्वम् ?
  - (८) किं नाम स्वतन्त्रम् ?
  - (९) कः भाव इत्युच्यते ?
  - (१०) प्रागभावलक्षणं किम् ?
  - (११) भारतं किं परिचक्षते ?
  - (१२) के तुलामारोपिताः देवैः ब्रह्मादिभिः ?
  - (१३) कस्य वशे भीमाद्याः ईरिताः ?
  - (१४) सर्वेषां ज्ञानदः कः ?
  - (१५) कः ब्रह्मात्मकः ?
  - (१६) शर्वादिसर्वजगतः वरिष्ठः कः ?
  - (१७) सर्वे विधिनिषेधाः कयोः किङ्कराः ?
  - (१८) के जगतः क्षयाय प्रभवन्ति ?
  - (१९) कथं द्रौपदी श्रीरिति कीर्त्यते ?
  - (२०) किं दर्शनमालम्ब्य पुराणेषु शैवी कथोदिता ?
- II. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।** **2x15=30**
- (१) तत्त्वसंख्यानरीत्या तत्त्वविभागं प्रदर्शयत ।
  - (२) सविस्तरं चेतनविभागं निरूपयत ।
  - (३) महाभारततात्पर्यनिर्णयानुसारं शास्त्राशास्त्रविवेचनं कुरुत ।
  - (४) बलित्थासूक्ते मन्त्रद्वयं सम्यग् व्याख्यात ।
- III. यथेच्छं त्रयाणामुत्तरं लिखत ।** **3x10=30**
- (१) तत्त्वसंख्यानरीत्या अभावं निरूपयत ।
  - (२) भगवता आचार्येण तत्त्वसंख्यानग्रन्थारम्भे मङ्गलमनुष्ठितमिति सपूर्वपक्षं निरूपयत ।
  - (३) अभावं निरूपयत ।
  - (४) ग्रन्थानां प्रदूषणं कथमभवत् इति ग्रन्थरीत्या प्रतिपादयत ।
  - (५) समाधि-दर्शन-गुह्यभाषाः निरूपयत ।
  - (६) भगवद्गीतावचनैः भगवतः सर्वोत्तमत्वं सविस्तरं निरूपयत ।
- IV. चतुर्णां टिप्पणीं लिखत ।** **4x5=20**
(१) प्रकरणम्	(२) तत्त्वसंख्यानम्
(३) देवेषु तारतम्यम्	(४) महाभारतप्रशंसा
(५) महाभारतस्यार्थत्रयम्	(६) महाभारतस्य अध्यात्मनिष्ठत्वम्